

Nr 29.

Ankom till riksdagens kansli den 8 april 1918 kl. 12 m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av väckt motion om tullfrihet för tryckpapper.

(1:a avd.)

Närvarande: herrar Hammarström, Röing, Ollas Ericsson, Lyckholm, Bäckström, Wijk, Nilsson i Bonarp, Månsson i Hagaström, Holmström, Jonsson i Hökhult, Rune, Nilsson i Kristianstad, Danström, Knaust, Forssman, Bökelund, Wikström och Johansson i Kullersta.

I en inom andra kammaren väckt, till bevillningsutskottet hänvisad motion, II: 188, har herr *Ericson* i Funäsdalen *m. fl.* föreslagit införandet av tullfrihet för tryckpapper.

De tulltaxerubriker, som beröras av detta förslag, hava enligt gällande tulltaxa följande lydelse:

		Kvantitet för tullberäkningen.	Tullsats.	
			Kronor	öre
	Papper:			
308.	tidningspapper.....		<i>fritt</i>	
	<i>Anm.</i> Hit hänföres sådant vitt, svagt limmat, oglättat eller svagt glättat (maskinglättat) papper med en vikt, ej överstigande 55 gram per kvm. och en slipmasseshalt ej understigande 60 procent av det i papperet ingående fibermaterialet, som i skriftlig, på tro och heder av varuägaren avgiven försäkran förklaras vara avsett till tryckning av tidningar.			

Gällande tulltaxa.

Bihang till riksdagens protokoll 1918. 7 saml. 24 häft. (Nr 29—30.)

	Kvantitet för tull- beräkningen.	Tullsats.	
		Kronor	öre
skriv-, rit- och tryckpapper, ej särskilt nämnt, läsk-, filtrer-, kopie-, silkes- och annat fint omslagspapper samt andra, ej sär- skilt nämnda slag av papper, allt förså- vitt det är naturfärgat, vitt eller färgat i massan:			
*309. inkommande med kuverter i askar av papp, papper eller trä, även med in- redning för anbringande av olika slag av pappersark, korrespondens- kort eller kuverter (s. k. papeteriër)	1 kg.	—	30
<i>*Anm.</i> Brevpapper, korrespondenskort och brevkuverter i askar och dylikt av papper, papp eller trä (Papi- erausstattungen), dock icke i förening med andra ämnen. skola förtullas efter en tullsats av 0.30 kronor för 1 kg. Vid små band av spånadsämnen, alla slag, med vilka brev-papper, korrespondenskort och brevkuverter äro ombundna, såväl som vid dylika band eller be- slag avsedda för fasthållande av askens lock eller för askens tillslutande, fästes icke avseende vid tullbe- handlingen. Likaså inverkar icke på tullbehandlingen, om askar och dylikt äro försedda med inredning för anbringandet av olika slag eller storlekar av brev- pappersark, korrespondenskort eller brevkuverter, så- som fackinredning, mellanväggar, klotsar och dylikt.			
*310. andra slag, även linjerat: försett med vattenmärke (även torr- stämplat)	1 kg.	—	18
*311. icke försett med vattenmärke	1 kg.	—	10

Motionen.

Av skäl, beträffande vilka utskottet tillåter sig att hänvisa till motionen, hava nu motionärerna föreslagit riksdagen besluta, »att hithörande rubriker i tulltaxan måtte få följande lydelse:

308 tidnings- och tryckpapper: fritt.

Anm. Till tidningspapper hänföras sådant vitt, svagt limmat o. s. v. (i fortsättningen = nuvarande lydelsen).

skriv- och ritpapper, ej särskilt nämnt, läsk-, filtrer-, kopie-, silkes- och annat fint omslagspapper samt andra, ej särskilt nämnda slag av papper, allt försåvitt det är naturfärgat, vitt eller färgat i massan.

309 inkommande med kuverter i askar av papp o. s. v. (nuvarande lydelse).»

Den särskilda ställning i tullhänseende, som numera är inrymd åt artikeln tidningspapper, tillkom år 1911, sedan verkställd särskild utredning ådagalagt möjligheten att skilja tidningspapper från övriga slag av skriv-, rit- och tryckpapper. Motionärernas förslag innebär nu, att ett ytterligare steg skulle tagas till särskiljande i tullhänseende mellan de olika slag av papper, vilka innefattas i överrubriken till tulltaxerubrikerna 309 och följande, i syfte att tullfrihet måtte stadgas för sådant därunder inbegripet papper, som kunde rubriceras såsom tryckpapper.

För att utröna möjligheten att i tulltekniskt avseende skilja mellan tryckpapper och andra likartade papperssorter (skrivpapper) har i anledning härav utskottet gått i författning om inhämtande jämlikt § 46 riksdagsordningen av upplysningar från generaltullstyrelsen, vars yttrande i ämnet fogas såsom bilaga vid detta betänkande.

Av vad generaltullstyrelsen i sitt yttrande anfört synes framgå, att någon ur tullbehandlingssynpunkt lämplig och tillförlitlig undersökningsmetod för åtskiljandet av tryckpapper från skrivpapper hittills icke utfunnits. Och läser detta förhållande i och för sig göra, att ett bifall till motionärernas förslag måste anses uteslutet. Vid sådant förhållande har utskottet ansett sig icke hava anledning att närmare ingå på de skäl, som i övrigt kunde anföras för eller emot det ifrågavarande förslaget, utan får utskottet hemställa,

att ifrågavarande motion, II: 188, icke må för-
anleda till någon riksdagens vidare åtgärd.

Stockholm den 8 april 1918.

På bevillningsutskottets vägnar:

ALEXIS HAMMARSTRÖM.

Reservation

av herrar *Bäckström*, *Månsson* i *Hagaström*, *Holmström*, *Nilsson* i *Kristianstad* och *Johansson* i *Kullersta*.

Bilaga.

Till Riksdagens bevillningsutskott.

På framställning av Riksdagens bevillningsutskott har Kungl. Maj:t anbefallt generaltullstyrelsen att, i anledning av en inom Riksdagens andra kammare väckt motion angående upphävande av tullen å tryckpapper, till utskottet avgiva yttrande beträffande möjligheten att i tulltekniskt avseende skilja mellan tryckpapper och andra likartade papperssorter (skrivpapper). I anledning härav har styrelsen, med överlämnande av remisshandlingarna samt ett från packhusinspektionen i Stockholm infordrat utlåtande, äran anföra följande.

Tryckpapper, med undantag av tidningspapper, är liksom det vanliga skrivpapperet samt andra i tulltaxan ej särskilt nämnda slag av papper i tullbehandlingsavseende hänförligt till rubriken 311 med en tullsats av 10 öre för kilogram.

I statistiskt hänseende göres åtskillnad mellan vissa, till nämnda rubrik hänförliga slag av papper. Så upptages boktryckspapper under litt. A., medan post-, skriv- samt bokpapper (till kontorsböcker och dylikt) återfinnes under litt. I. Till grund för särskiljandet av de olika varuslagen i berörda avseende lägges i regel importörens respektive exportörens uppgift.

Vad exporten beträffar hava bestämmelserna angående förbud för utförsel av vissa slag av papper anknutits till den statistiska uppdelningen, i det att utförsel-förbud utfärdats för tryckpapper, under det att däremot skrivpapper och annat till rubrik 311 I hänförligt papper är tillåtet till utförsel. Ehuru exporten i allmänhet omfattar enstaka större partier av gängse standardtyper, har man dock vid tillämpningen av berörda bestämmelser angående utförsel-förbud vid upprepade tillfällen haft kännning av de svårigheter, som särskiljandet av tryckpapper från annat papper erbjuder.

Härvarande packhusinspektion har vid de undersökningar, som bedrivits i syfte att finna en i tulltekniskt avseende framkomlig utväg ur de svårigheter, som vid bifall till motionen skulle komma att uppstå, ej lyckats anvisa annan för tryckpapper till åtskillnad från skrivpapper i viss mån karakteristisk egenskap, än att det förstnämnda vanligen vore svagare limmat, en egenskap som vid skrivning med bläck framträdde på det sätt, att bläcket ej sloge igenom eller spredde sig å skrivpapper, vilket däremot i regel vore förhållandet beträffande tryckpapper. Härvid vore emellertid att märka, att ovannämnda egenskap hos skrivpapper gällde företrädesvis papper för handskrift. För maskinskrift avsett papper vore nämligen svagare limmat och mindre fast å ytan, varföre bläckprovet bleve mer eller mindre osäkert. Ett pappers *användbarhet* för maskinskrivning kunde ej heller läggas till grund för avgörandet, huruvida papperet borde rubriceras såsom skrivpapper eller ej, enär för maskinskrivning kunde användas snart sagt vilket papper som helst, utan att färgen spredde eller skriften bleve otydlig. Inspektionen anför vidare, att i många fall skrivpapper och tryckpapper ginge utan bestämda gränser över i varandra, varför ett tulltekniskt särskiljande mellan skrivpapper och tryckpapper med graden av papperets limning såsom grund uppenbarligen skulle medföra otaliga tullbehandlingstvister.

Ehuru tullbehandlingen av tryckpapper i anslutning till den statistiska varuförteckningens uppdelning under normala förhållanden ej erbjuder nämnvärda svårigheter, då därvid, såsom redan antytts, av importören lämnade upplysningar godtagas med sådana korrigeringar, som kunna erfordras till följd av eventuellt förekommande, mera påtagliga misstag från importörens sida, saknas icke praktisk erfarenhet angående de svårigheter, som äro förenade med tillämpningen av särskild tullsats för tryckpapper. Enligt 1881 års tulltaxa var nämligen sugpapper, färgat eller ofärgat, tryck- och planschpapper belagt med en tull av 5 öre per kilogram, under det att tullsatsen för, bland annat, skrivpapper utgjorde 19 öre per kilogram. Denna uppdelning frångicks emellertid i och med tillämpningen av 1882 års tulltaxa. Såsom skäl för den vidtagna förändringen anför 1880 års tullkommitté följande:

»Behovet av en gemensam tullsats för tryck-, plansch- och skrivpapper har vid flera tillfällen framhållits, och såsom ett mycket giltigt skäl för en sådan hopslagning har anförts teknologiska institutets till generaltullstyrelsen upprepade gånger avgivna förklaring, att någon i själva varans beskaffenhet grundad skillnad emellan tryck- och planschpapper å ena samt det till papper, andra slag, hänförliga skrivpapperet å andra sidan ej förefunnes, samt att för planschtryck begagnades så vitt skilda slag av papper, många nära skrivpapper stående, att ett sådant särskiljande, som tulltaxan förutsatte, emellan plansch- och skrivpapper mången gång vore alldeles omöjligt.»

Med avseende härå skulle kunna invändas, att svårigheterna i högre grad härrörde från det förhållandet, att planschpapper likställdes med tryckpapper, än från särskiljandet av vanligt tryckpapper från skrivpapper. Härvid är emellertid att märka, att numera avsevärt större fordringar ställas på vanligt tryckpapper än förr. Vid nyssberörda tidpunkt förekom nämligen, enligt vad för styrelsen blivit upplyst, limning av tryckpapper endast på särskild begäran, under det att däremot nu tryckpapperet är minst »tredjedelslimmat». (Hellimmat papper bör hålla minst 3 % harts i torr vikt.) Härigenom har limningsgraden till stor del förlorat sitt värde såsom ett för tryckpapper i motsats till skrivpapper utmärkande kännetecken.

Vad angår s. k. litografiskt papper, vilket närmast torde motsvara vad som i 1881 års tulltaxa avsågs med planschpapper, limmas detta i regel med cirka 3 procent harts, men stundom, då det är avsett för tryckning med många färger, med ända till 5 procent harts. I limningsgraden motsvarar det alltså skrivpapper och noteras även såsom sådant, medan dess format och egenskaper i övrigt motsvara tryckpapperets.

Likartat är förhållandet beträffande s. k. korrekturpapper. Detta utgör ett tryckpapper, som limmas så hårt som möjligt för att möjliggöra skriftliga ändringar av korrekturet. Såsom exempel å pappersorter, beträffande vilka bläckprovet är ohållbart, må ytterligare anföras vissa slag av skrivmaskinspapper, vilka under namn av cyclostyle-, mimeografpapper m. m. användas för mångfaldigande av skrivmaskinsskrift. Till format och vikt motsvara de vanligt skrivmaskinspapper men stå i regel beträffande limningsgrad emellan tryck- och läskpapper, d. v. s. de äro ej blott olimnade utan hava vid tillverkningen behandlats med särskild hänsyn till god sugförmåga och snabb torkning. Skulle bläckprovet anlitas till ledning för papperets bedömande, bleve sålunda — oavsett gränsfall, med vilka man alltid lärer hava att räkna — härav en oundviklig följd, att åtskilligt papper, som faktureras och går i handeln såsom tryckpapper, rubricerades såsom skrivpapper, under

det att, vad det sistnämnda beträffar, ett motsatt förhållande ofta komme att inträda.

Bläckprovet lämnar även olika resultat allt efter beskaffenheten av det bläck och den penna, som användas, trycktes olika hårdhet o. s. v. Sakkunniga, representerande importintresset, hava också vid förfrågan vitsordat svårigheten för att ej säga omöjligheten att genomföra en tullteknisk gräns mellan tryck- och skrivpapper.

Om också den utvägen förefinnes att genom speciella sakkunniga i tvivelaktiga fall få papperets beskaffenhet utrönt, skulle säkerligen genomförandet av den ifrågasatta tullförändringen kräva anlitaudet av sådan sakkunskap i större utsträckning, än som vore förenligt med tullbehandlingens behöriga fortgång.

Att basera tullbehandlingen på av importören avgiven försäkran angående papperets tillämnade användning, i likhet med vad som är föreskrivet beträffande tidningspapper, synes uteslutet, enär för tryckning användes såväl tryck- som skrivpapper och papperets blivande användning för det ena eller andra ändamålet i många fall vid tullbehandlingen icke kan med erforderlig säkerhet uppgivas.

På grund av vad sålunda anförts får styrelsen såsom sin mening uttala,

att den undersökningsmetod för tullbehandlingen av här ifrågavarande slag av papper, som anvisats, nämligen bläckprovet, ej synes lämna säkerhet för tryckpappers särskiljande från andra likartade papperssorter (skrivpapper), i det att ett godtagande av denna metod skulle medföra, att dels vissa slag av tryckpapper komme att tullbeläggas, dels vissa slag av papper, annat än tryckpapper, bleve rubricerade såsom tryckpapper och sålunda undandragna tull; samt

att någon annan ur tullbehandlingssynpunkt lämplig och tillförlitlig undersökningsmetod för åtskiljandet av tryckpapper från skrivpapper åtminstone hittills icke kunnat utfinnas.

Stockholm den 13 mars 1918.

H. THEMPTANDER.

Edvard A. Perséus.